

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT**

Mgr. Jana Lapšanská

Praktické cvičenia z geografie pre 9. ročník ZŠ, 2. časť

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Jana Lapšanská

Kontakt na autora UZ: Základná škola s materskou školou
Markušovce, Školská 16, 053 21 Markušovce

Názov: Praktické cvičenia z geografie pre 9. ročník ZŠ,
2. časť

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Miroslava Javorská

ISBN 978-80-8052-819-5

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Obyvateľstvo	4
Bratislavský kraj.....	6
Trnavský kraj.....	7
Nitriansky kraj.....	8
Trenčiansky kraj.....	11
Žilinský kraj	12
Banskobystrický kraj	13
Košický kraj	14
Prešovský kraj.....	15
Riešenia úloh	17
Použité zdroje.....	28

Obyvateľstvo

Obyvateľstvo SR je nerovnomerne osídlené. Priemerná hustota obyvateľstva je 110 obyv./km². Najhustejšie osídlené sú nížiny a kotliny.

Počet obyvateľov Slovenska je výsledkom prirodzeného a mechanického pohybu.

Prirodzený pohyb = pôrodnosť – úmrtnosť

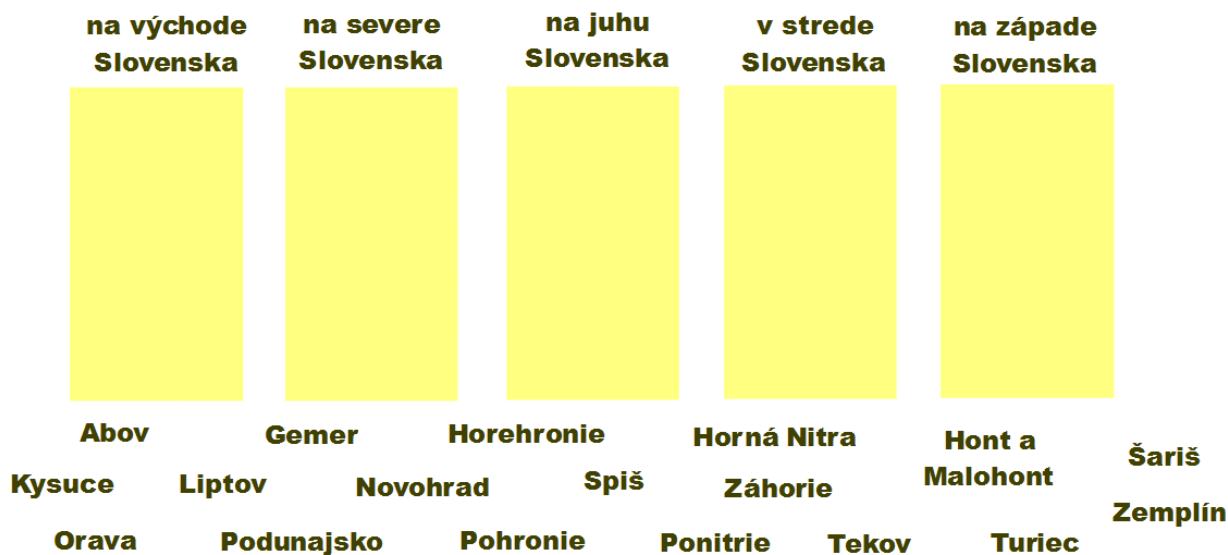
$$P_p = 11 \text{ ‰} - 10 \text{ ‰} = 1 \text{ ‰}$$

Mechanický pohyb = prisťahovaní – vystťahovaní

$$M_p = 2 \text{ ‰}$$

Úloha č. 27: Vypočítajte prirodzený prírastok a celkový pohyb obyvateľov v okrese Spišská Nová Ves, kde v roku 2011 sa narodilo 1466 detí, zomrelo 798 obyvateľov. Prisťahovalo sa 456 a vystťahovalo 697 obyvateľov.

Úloha č. 28: Zarad' jednotlivé historické regióny do oblastí Slovenska.

Úloha č. 29: Zisti z vekovej pyramídy:

1. Bol počet 10-ročných dievčat v roku 2001 viac ako v tom istom roku počet 10-ročných chlapcov?

ÁNO

NIE

2. Bol v roku 2011 väčší počet 60-ročných žien ako v roku 2001?

ÁNO

NIE

3. Bol v roku 2011 väčší počet 50-ročných mužov ako v roku 2001?

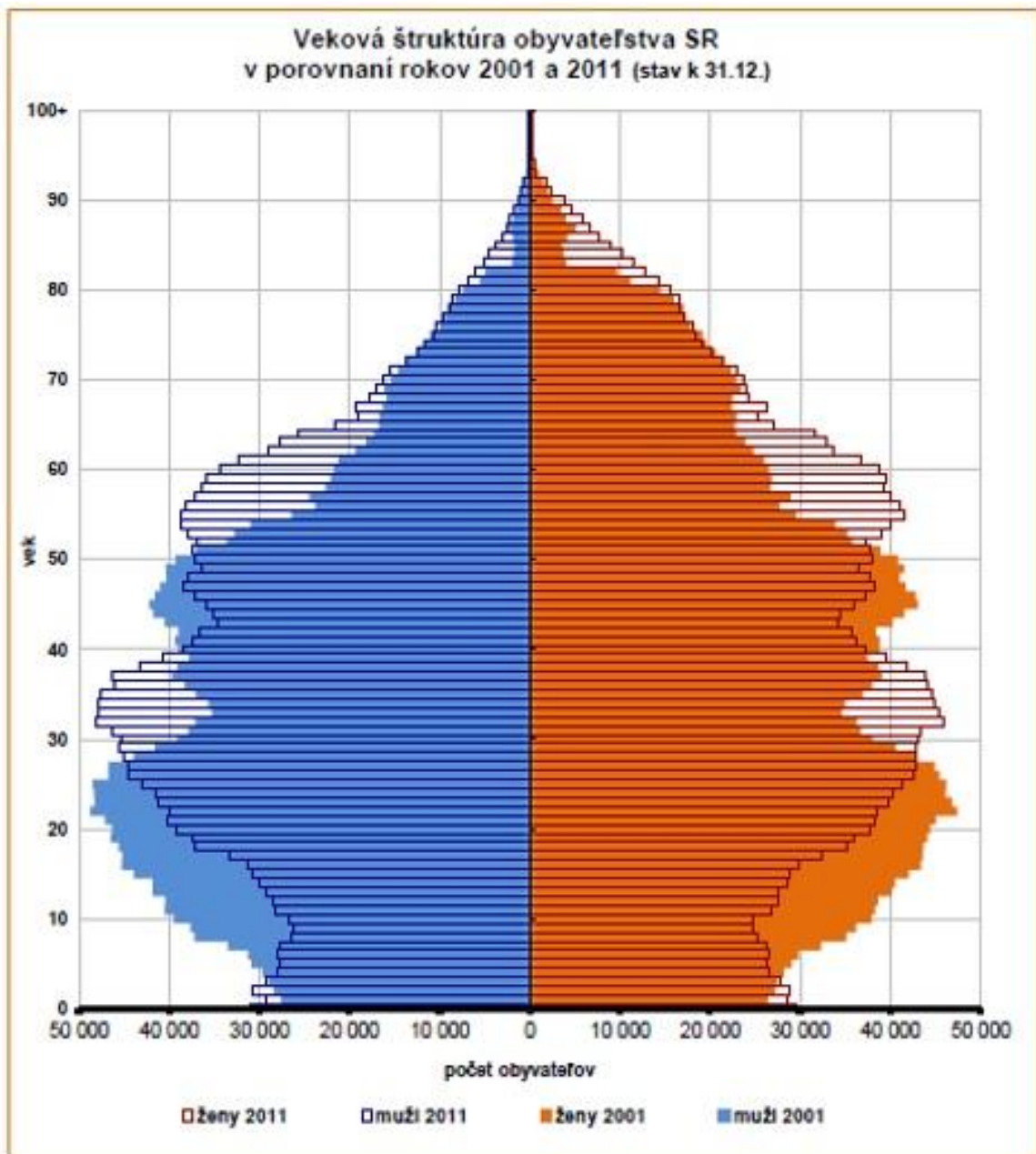
ÁNO

NIE

4. Bol v roku 2011 počet 70-ročných mužov väčší než v tom istom roku počet 70-ročných žien?

ÁNO

NIE

Bratislavský kraj

Úloha č. 30: Zapiš ŠPZ (štátne poznávacie značky) motorových vozidiel jednotlivých okresov.

ŠPZ (štátne poznávacie značky motorových vozidiel)			
Bratislava	Malacky	Pezinok	Senec

Úloha č. 31: Napiš, čo je na obrázku.

a)

b)

c)

d)

Úloha č. 32:

- 1) Ako sa volá pohorie medzi 2 nížinami kraja?
- 2) Uveď 2 najdôležitejšie rieky kraja.
- 3) Mesto v blízkosti Bratislavy známe Slnečnými jazerami.
- 4) Po kom je pomenované letisko v Bratislave?
- 5) Vymenuj 2 nížiny a pohorie medzi nimi, ktoré tvoria územie kraja!

Trnavský kraj

Úloha č. 33: Čím sú známe?

- a) Šaštín –
- b) Piešťany –
- c) Jaslovské Bohunice –

Úloha č. 34: Zakrúžkuj správne tvrdenia.

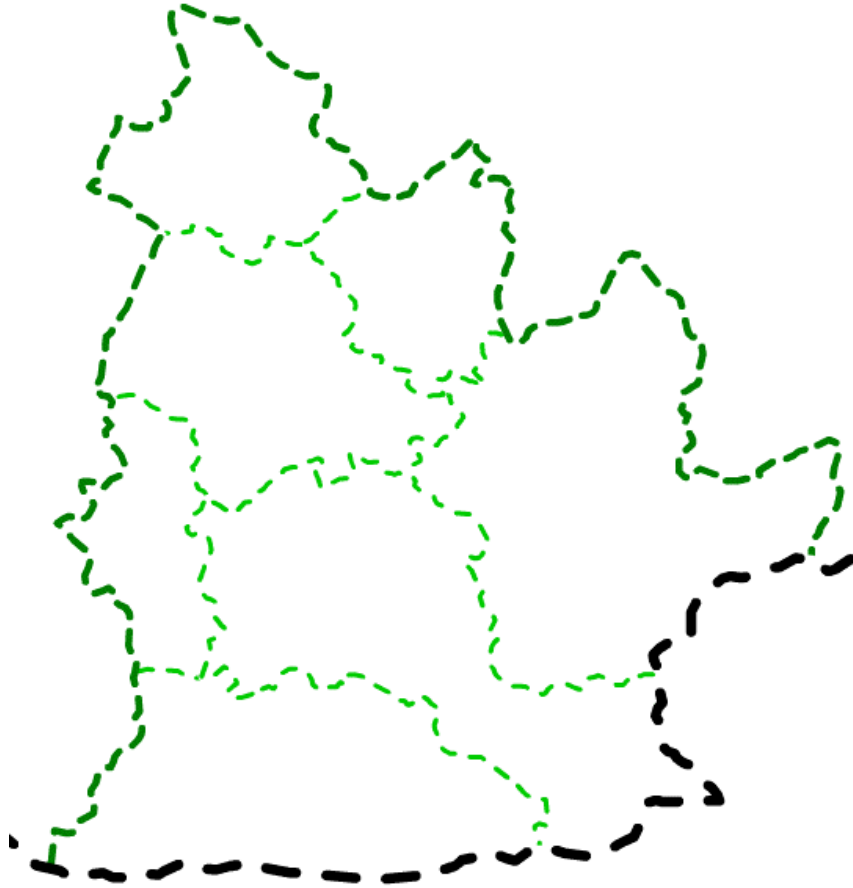
- a) Pre vyhovujúce prírodné podmienky trnavský kraj spolu s Nitrianskym patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam.
- b) Trnavský kraj sa rozprestiera na severovýchode Slovenska.
- c) V Borskej nížine rastú na pieskoch smrek a smrekovce.
- d) Trnavský kraj pozostáva z deviatich okresov.
- e) Trnava je najstarším mestom Slovenska s univerzitnými tradíciami.
- f) V trnavskom kraji žije len desatina obyvateľov štátu, čo je najmenej zo všetkých krajov.

Úloha č. 35: Napíš pod každý obrázok o aký okres ide, pripíš k nemu aj ŠPZ.

Nitriansky kraj

Úloha č. 36: Zakresli do mapy štátnu hranicu s Maďarskom a napíš do mapy názvy okresov Nitrianskeho kraja. Koľko ich je?

Úloha č. 37: Správne pospájaj:

A. Šaľa	1. výroba hnojív
B. Mochovce	2. pivovar
C. Komárno	3. jadrová elektráreň
D. Hurbanovo	4. agrokomplex
E. Nitra	5. prístav

Úloha č. 38: Zapiš ŠPZ (štátne poznávacie značky) motorových vozidiel jednotlivých okresov.

ŠPZ (štátne poznávacie značky motorových vozidiel)						

Úloha č. 39: Zakresli do mapy rieky:

Nitra -

Žitava -

Ipeľ -

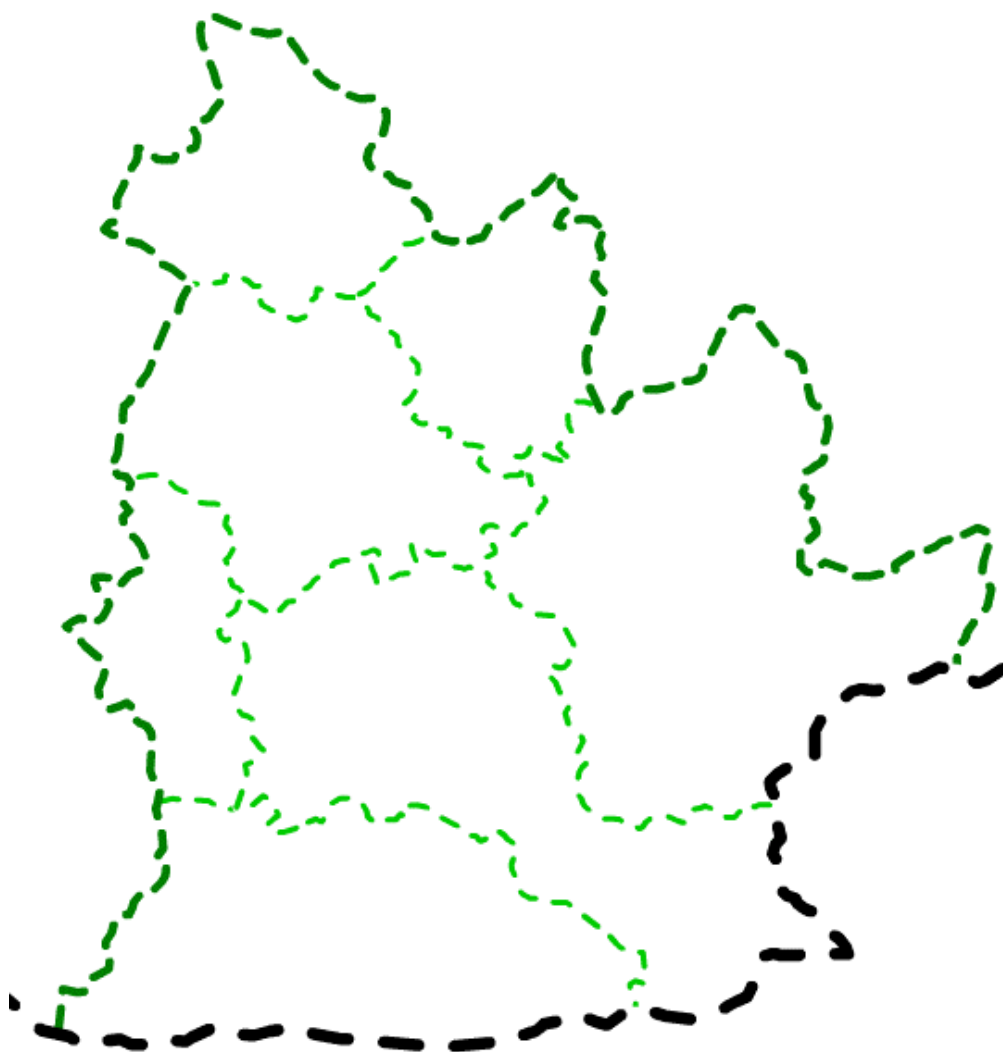
Hron -

Váh -

Malý Dunaj -

Dunaj -

Ku každej z týchto riek napíš ŠPZ okresov, ktorými daná rieka preteká.

Úloha č.40: Zakresli do mapy geomorfologické celky:

Považský Inovec -

Tríbeč -

Pohronský Inovec -

Štiavnické vrchy -

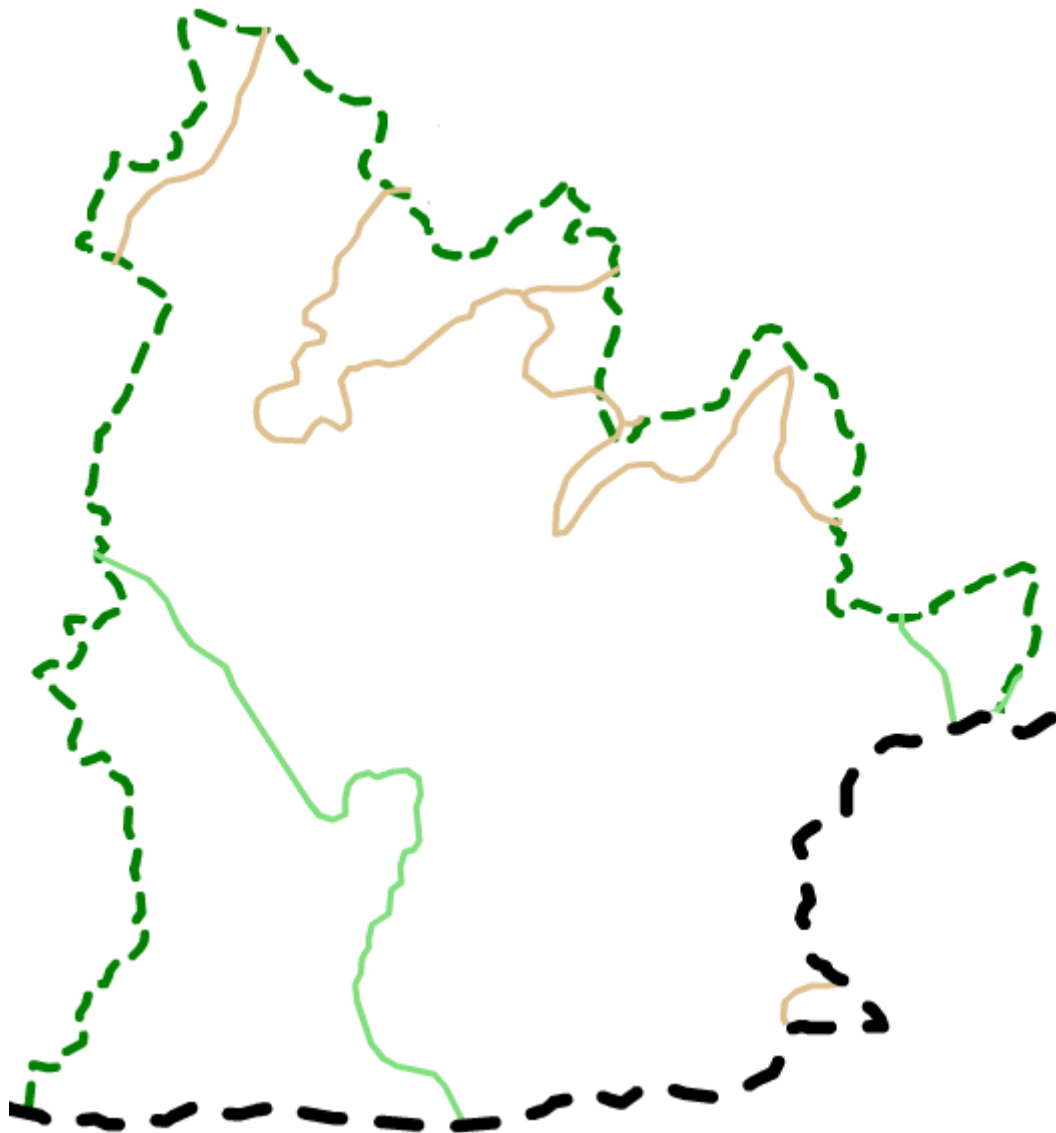
Krupinská planina -

Podunajská pahorkatina -

Podunajská rovina -

Burda -

Ku každému geomorfologickému celku napíš, do ktorých okresov zasahuje.

Trenčiansky kraj

Úloha č.41: Vyškrtaj v osemsmierovke tieto slová – Púchov, Prievidza, Myjava, Vtáčnik, Žiar, Nováky, Bojnice, Ilava, Ladce, Bošany, Nitra, Váh, buk, ZOO. Zvyšné písmená zakrúžkuj.

Čo Ti vyšlo?

B	T	R	K	E	A	N	Ž	N	Č	E
O	P	R	I	E	V	I	D	Z	A	C
Š	Ú	I	N	A	A	T	L	N	S	D
A	CH	K	Č	R	J	R	Y	A	K	A
N	O	V	Á	K	Y	A	H	Á	V	L
Y	V	R	T	A	M	J	B	U	K	A
O	O	Z	V	E	C	I	N	J	O	B

Úloha č.42: Správne doplň do textu mestá – Handlová, Púchov, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou, Nováky, Trenčín, Zemianske Kostol'any, Púchov, Nováky.

Text: V mestách popri Váhu sa už od dávnejšej minulosti rozvíjala priemyselná výroba, najmä výroba strojov. Tú v ostatných rokoch čiastočne nahrádza výroba elektroniky (_____, _____) a pokračuje aj výroba pneumatík (_____).

Na Hornej Nitre má zasa najväčší význam ťažba hnedého uhlia (_____, _____) a jeho spracovanie. Väčšina sa spaľuje v tepelnej elektrárni (_____), časť slúži ako surovina na chemickú výrobu (_____).

Význam výroby odevov (_____, _____) a obuvi (_____) v ostatných rokoch veľmi poklesol.

Úloha č. 43: Vypíš okresy Trenčianskeho kraja, napíš ich ŠPZ.

Žilinský kraj

Úloha č. 44: Správne zorad' poprehadzované písmenká miest. Ku každému mestu dopíš ŠPZ.

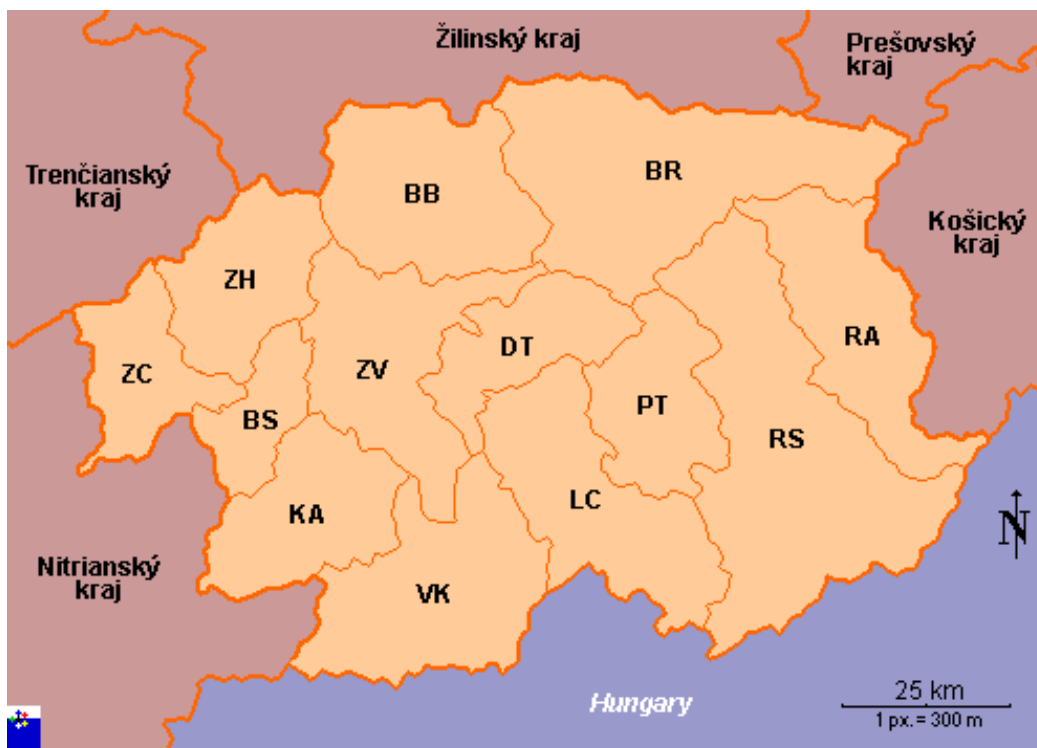
- a) ROKRUŽMOBE
- b) TRDNOŠÍV
- c) DLUBO KÝNÍN
- d) DAČAC
- e) MESTONÁVO
- f) KOŠÁLSKI MULTÝPIV
- g) RUCEKE SETČAINTLIP
- h) NITRAM
- i) LIŽANI
- j) ČABYT
- k) STOMU SVENKY CEKOÉ

Úloha č. 45: Vyber správnu odpoveď:

- a) Žilinský kraj sa nachádza v severozápadnej časti Slovenskej republiky.
Kraj má ????? okresov, 314 obcí.
A) 9   B) 10   C) 11   D) 12
- b) Ktorá z týchto historických oblastí neleží v žilinskom kraji?
A) Turiec   B) Orava   C) Gemer   D) Kysuce
- c) Najstaršia a najväčšia celonárodná kultúrna ustanovizeň Slovákov - Matica slovenská má sídlo :
A) Ružomberok   B) Martin   C) Žilina   D) Dolný Kubín
- d) Mauzóleum slovenského buditeľa a kňaza Andreja Hlinku je v :
A) Ružomberok   B) Dolný Kubín   C) Námestovo   D) Bytča
- e) Rozlohou najväčšia umelá vodná nádrž na Slovensku (35,4 km²) je:
A) Nová Bystrica   B) Gabčíkovo   C) Oravská priehrada   D) Liptovská Mara
- f) Aquapark Tatrallandia je najväčší vodný park nielen na Slovensku ale aj v Čechách a v Poľsku. Nachádza sa v :
A) Lúčky   B) Liptovský Mikuláš   C) Ružomberok   D) Tvrdošín

Banskobystrický kraj

Úloha č. 46: a) Vypíš z mapy k ŠPZ názvy okresov Banskobystrického kraja.

ZC –	DT –
ZH –	LC –
BS –	PT –
KA –	RS –
VK –	RA –
ZV –	BR -
BB –	

b) Ktoré okresy susedia s Maďarskom?

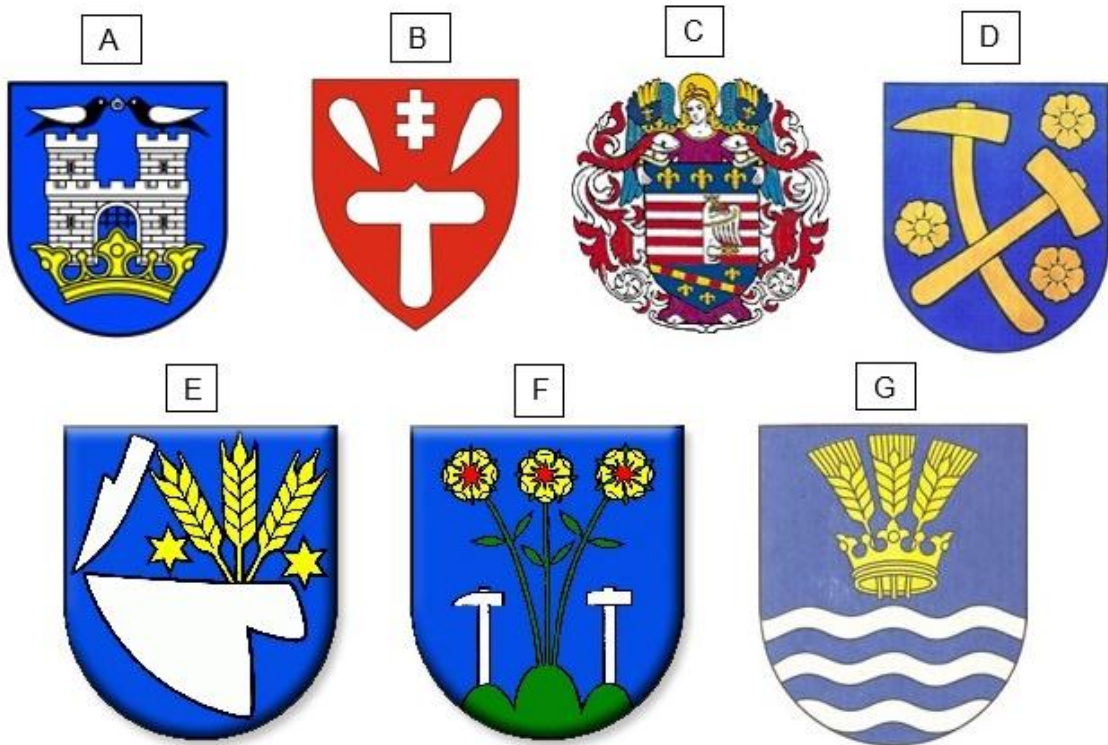
c) S ktorými krajmí susedí Banskobystrický kraj?

Úloha č. 47: Vytvorte dvojice.

Banská Štiavnica	drevo
Kremnica	lieky
Žiar nad Hronom	striebro
Slovenská Ľupča	zlato
Zvolen	hliník

Košický kraj

Úloha č. 48: Ku každému erbu doplň názov a ŠPZ okresného mesta košického kraja.

A –

E –

B –

F –

C –

G –

D –

Úloha č. 49: O ktoré dve mestá ide?

Spoločné prvky	Názvy spoločných prvkov
tvar námestia	
názvy ulíc v centre mesta	
rieka	
zvieratá žijúce v umelo vytvorenom prostredí	
majú vlastnú mestskú televíziu, ale názvy odlišné	

Úloha č. 51: a) Napíš ku každému okresu prešovského kraja ŠPZ.

■ **Počet obyvateľov podľa okresov za rok 2012**

Územie	Stav k 1. 1. 2012		
	spolu	muži	ženy
Prešovský kraj	815 806	402 501	413 305
Bardejov	77 907	38 640	39 267
Humenné	64 344	31 583	32 761
Kežmarok	70 845	35 288	35 557
Levoča	33 309	16 609	16 700
Medzilaborce	12 408	6 117	6 291
Poprad	104 002	50 631	53 371
Prešov	169 828	83 051	86 777
Sabinov	58 073	29 061	29 012
Snina	38 083	18 670	19 413
Stará Ľubovňa	53 034	26 533	26 501
Stropkov	20 901	10 402	10 499
Svidník	33 181	16 372	16 809
Vranov nad Topľou	79 891	39 544	40 347

Pri úlohách b) až f) používaj pri odpovedi ŠPZ.

- b) V ktorom okrese bolo najviac obyvateľov?
- c) V ktorom okrese bolo najviac mužov?
- d) V ktorom okrese bolo najmenej mužov?
- e) V ktorom okrese bolo najviac žien?
- f) V ktorom okrese bolo najmenej žien?
- g) V ktorom okrese bolo najmenej obyvateľov?

Úloha č. 52: Napíš správne odpovede:

- a) Rieka v NP Pieniny známa splavovaním na drevených pltiach.
- b) Priesmyk na hraniciach Slovenska a Poľska, je tu pamätník bitky z 2. svetovej vojny.
- c) Chrám v Levoči, preslávený dreveným oltárom Majstra Pavla.
- d) Obec v okrese Poprad známa nálezom travertínového odliatku výplne lebky neandertálcu.
- e) Národný park na hraniciach s Poľskom a Ukrajinou.

Riešenia úloh

Riešenie úlohy č. 27:

prírodný prírastok:
1466 - 798 = 668

celkový pohyb obyvateľov:
(1466 + 456) - (798 + 697) =
1922 - 1495 = 427

Riešenie úlohy č. 28:

Zarad' jednotlivé regióny do oblastí Slovenska:

na východe Slovenska	na severe Slovenska	na juhu Slovenska	v strede Slovenska	na západe Slovenska
Abov	Orava	Gemer	Turiec	Ponitrie
Spiš	Kysuce	Pohronie	Horehronie	Záhorie
Šariš	Liptov	Hont a Malohont	Horná Nitra	Tekov
Zemplín		Novohrad		Podunajsko

Riešenie úlohy č. 29:

1. NIE
2. ÁNO
3. NIE
4. ÁNO

Riešenie úlohy č. 30:

ŠPZ (štátne poznávacie značky motorových vozidiel)			
Bratislava	Malacky	Pezinok	Senec
BA, BL	MA	PK	SC

Riešenie úlohy č. 31:

- a) Bratislavský hrad
- b) Parlament
- c) Prezidentský palác
- d) Devín

Riešenie úlohy č. 32:

- 1) Malé Karpaty
- 2) Dunaj, Morava
- 3) Senec
- 4) Milan Rastislav Štefánik
- 5) Podunajská, Záhorská, Malé Karpaty

Riešenie úlohy č. 33:

- a) Šaštín – pútnické miesto
- b) Piešťany – kúpele
- c) Jaslovské Bohunice – jadrová elektráreň

Riešenie úlohy č. 34:

Správne: a), d), e).

Riešenie úlohy č. 35:

Galanta - GA

Senica - SE

Dunajská Streda
- DS

Hlohovec - HC

Piešťany - PN

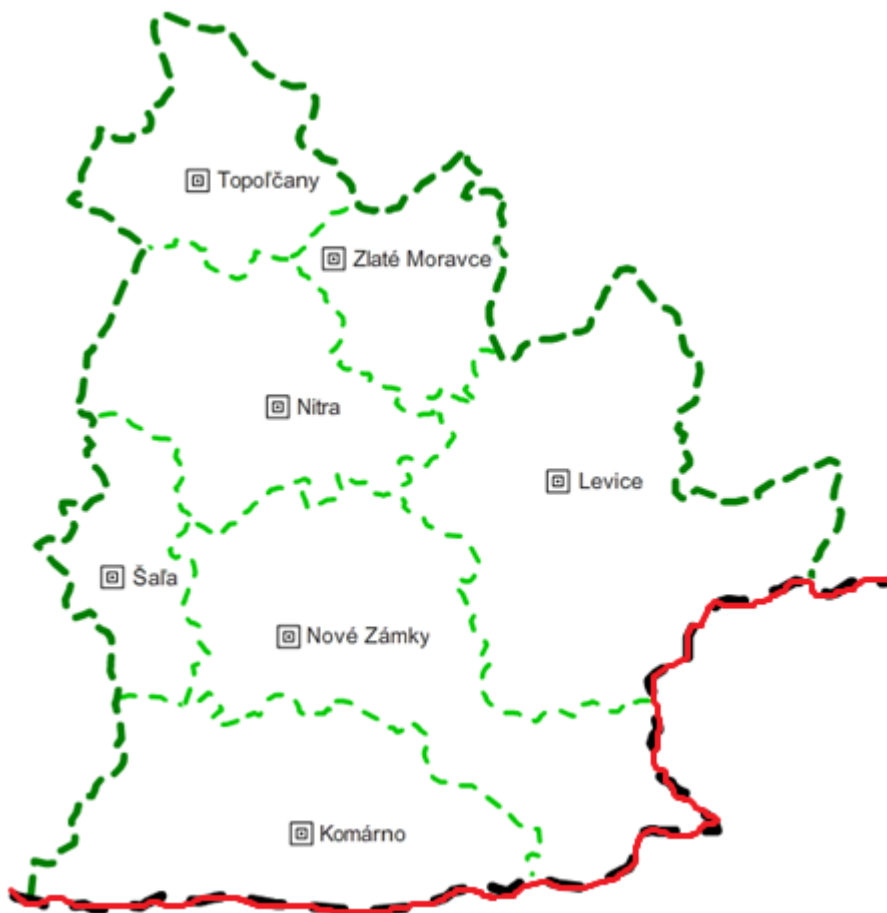

Trnava – TT, TA

Skalica - SI

Riešenie úlohy č. 36: V nitrianskom kraji je sedem okresov.

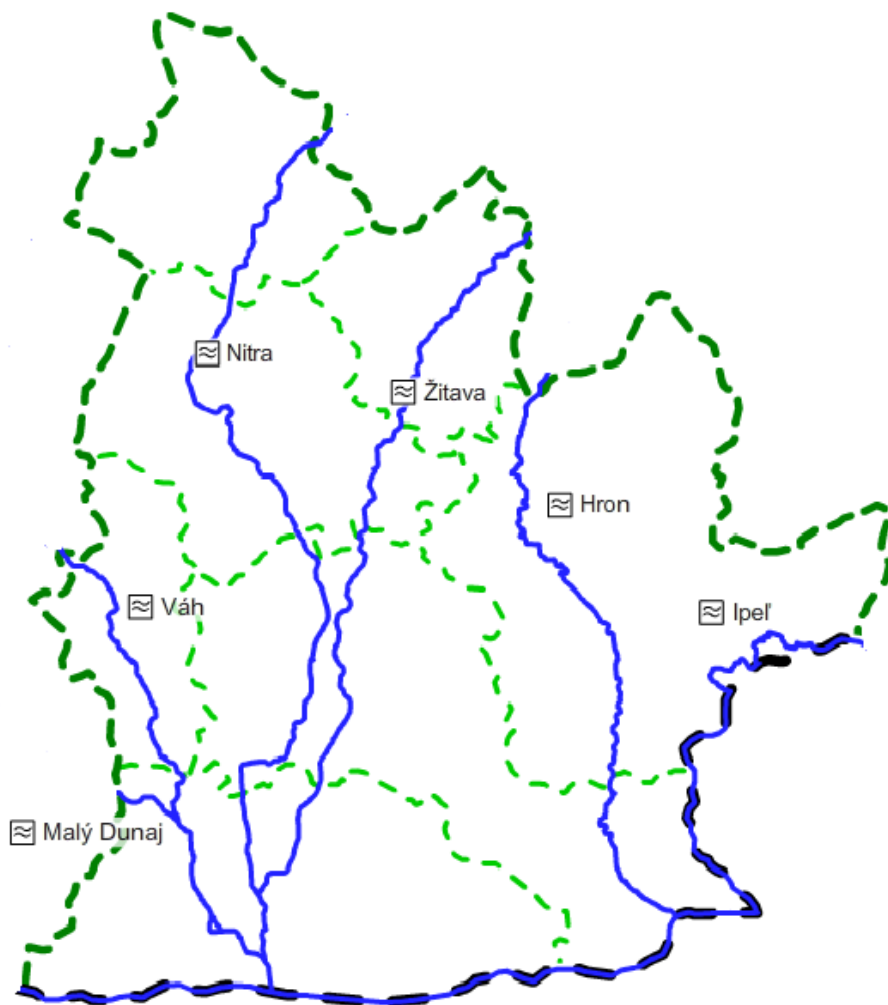
Riešenie úlohy č. 37:

A. Šaľa	→	1. výroba hnojív
B. Mochovce	→	2. pivovar
C. Komárno	→	3. jadrová elektrárň
D. Hurbanovo	→	4. agrokomples
E. Nitra	→	5. prístav

Riešenie úlohy č. 38:

ŠPZ (štátne poznávacie značky motorových vozidiel)						
Nitra	Nové Zámky	Komárno	Šaľa	Topoľčany	Zlaté Moravce	Levice
NR, NI	NZ	KN	SA	TO	ZM	LV

Riešenie úlohy č. 39:

Nitra – TO, NR, NZ, KN

Žitava – ZM, NR, NZ, KO

Ipel' – LV, NZ

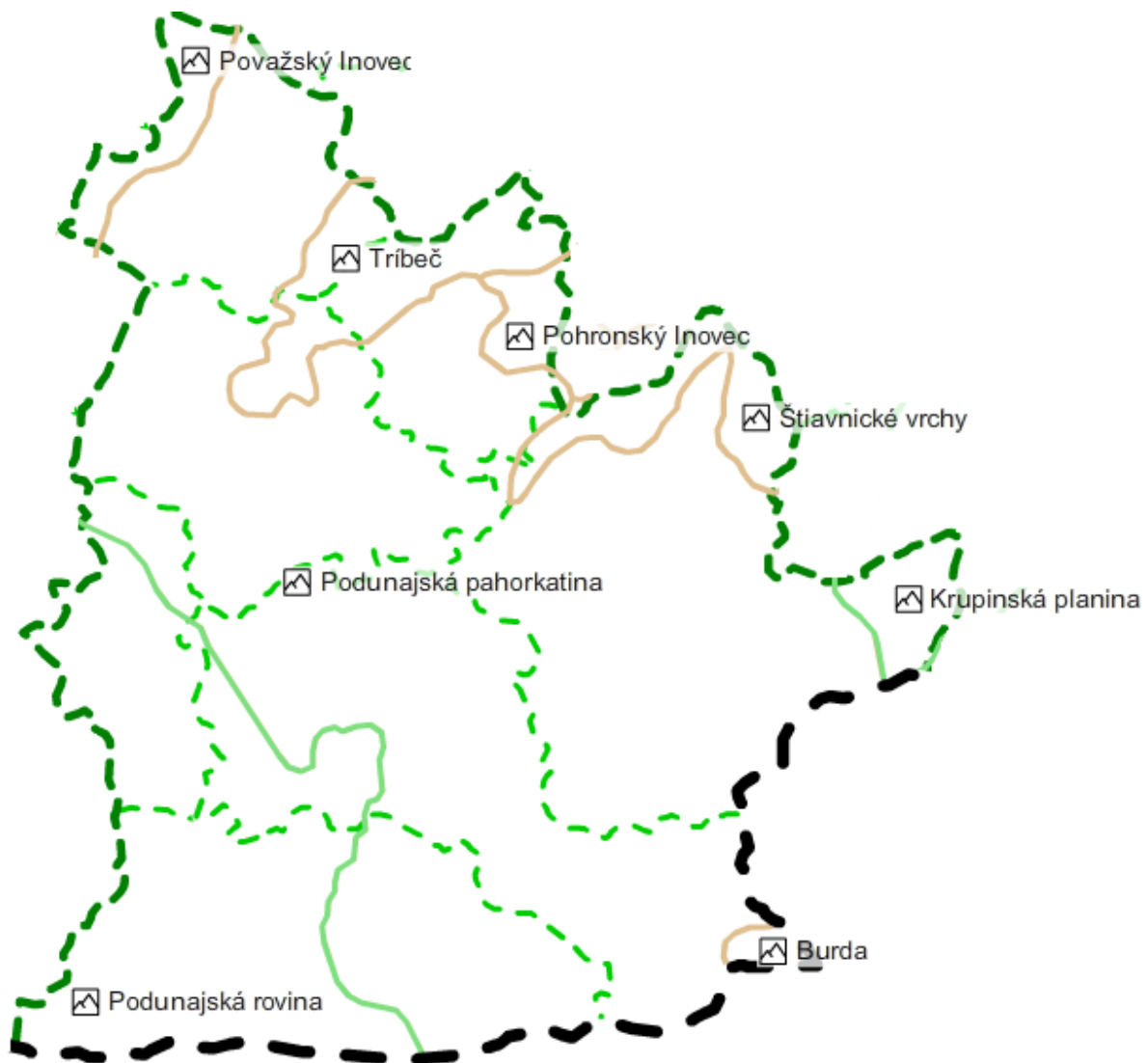
Hron – LV, NZ

Váh – SA, KO

Malý Dunaj - KO

Dunaj – KO, NZ

Riešenie úlohy č. 40:

Považský Inovec - TO

Tríbeč – NR, TO

Pohronský Inovec - ZM

Štiavnické vrchy – LV, ZM

Krupinská planina - LV

Podunajská pahorkatina – KO, NZ, LV, NR, SA, ZM, TO

Podunajská rovina – SA, NZ, KO

Burda - NZ

Riešenie úlohy č. 41:

B	T	R	K	E	A	N	Ž	N	Č	E
O	P	R	I	E	V	N	D	Z	A	C
Š	Ú	I	N	A	A	T	L	N	S	D
A	CH	K	Č	R	J	R	Y	A	K	A
N	O	V	A	K	Y	A	H	Á	V	L
Y	V	R	T	A	M	J	B	U	K	A
O	O	Z	V	E	C	I	N	J	O	B

Trenčiansky kraj

Riešenie úlohy č. 42:

Text: V mestách popri Váhu sa už od dávnejšej minulosti rozvíjala priemyselná výroba, najmä výroba strojov. Tú v ostatných rokoch čiastočne nahrádza výroba elektroniky (**Trenčín, Nové Mesto nad Váhom**) a pokračuje aj výroba pneumatík (**Púchov**). Na Hornej Nitre má zasa najväčší význam ťažba hnedého uhlia (**Handlová, Nováky**) a jeho spracovanie. Väčšina sa spaľuje v tepelnej elektrárni (**Zemianske Kostolany**), časť slúži ako surovina na chemickú výrobu (**Nováky**). Význam výroby odevov (**Púchov, Bánovce nad Bebravou**) a obuvi (**Partizánske**) v ostatných rokoch veľmi poklesol.

Riešenie úlohy č. 43:

Bánovce nad Bebravou	BN
Ilava	IL
Myjava	MY
Nové Mesto nad Váhom	NM
Partizánske	PE
Považská Bystrica	PB
Prievidza	PD
Púchov	PU
Trenčín	TN - TC

Riešenie úlohy č. 44:

l) ROKRUŽMOBE	Ružomberok - RK
m) TRDNOŠÍV	Tvrdošín - TS
n) DLUBO KÝNÍN	Dolný Kubín - DK
o) DAČAC	Čadca - CA
p) MESTONÁVO	Námestovo - NO
q) KOŠÁLSKI MULTÝPIV	Liptovský Mikuláš - LM
r) RUCEKE SETČAINTLIP	Turčianske Teplice - TR
s) NITRAM	Martin - MT
t) LIŽANI	Žilina – ZA, ZI
u) ČABYT	Bytča - BY
v) STOMU SVENKY CEKOÉ	Kysucké Nové Mesto - KM

Riešenie úlohy č. 45:

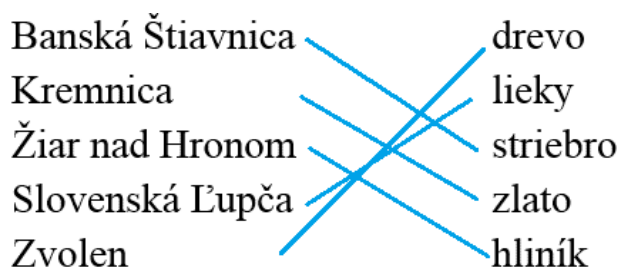
- a) C, b) C, c) B, d) A, e) C, f) B

Riešenie úlohy č. 46:

a) ZC – Žarnovica	DT – Detva
ZH – Žiar nad Hronom	LC – Lučenec
BS – Banská Štiavnica	PT – Poltár
KA – Krupina	RS – Rimavská Sobota
VK – Veľký Krtíš	RA – Revúca
ZV – Zvolen	BR - Brezno
BB – Banská Bystrica	
- b) Ktoré okresy susedia s Maďarskom? VK, RS, RA, LC
- c) Nitriansky, Trenčiansky, Žilinský, Prešovský, Košický kraj

Riešenie úlohy č. 47:

Riešenie úlohy č. 48:

A – Michalovce, MI

B – Gelnica, GL

C – Košice, KE, KI, KS

D – Rožňava, RV

E – Trebišov, TV

F – Spišská Nová Ves, SN

G – Sobrance, SO

Riešenie úlohy č. 49:

Spoločné prvky	Názvy spoločných prvkov
tvar námestia	šošovkovitý
názvy ulíc v centre mesta	Letná, Zimná
rieka	Hornád
zvieratá žijúce v umelo vytvorenom prostredí	ZOO
majú vlastnú mestskú televíziu, ale názvy odlišné	TV Naša - KE, TV Reduta - SNV

- b) V ktorom okrese bolo najviac obyvateľov? PO
- c) V ktorom okrese bolo najviac mužov? PO
- d) V ktorom okrese bolo najmenej mužov? ML
- e) V ktorom okrese bolo najviac žien? PO
- f) V ktorom okrese bolo najmenej žien? ML
- g) V ktorom okrese bolo najmenej obyvateľov? ML

Riešenie úlohy č. 52:

- a) Dunajec
- b) Duklianský priesmyk
- c) Chrám svätého Jakuba
- d) Gánovce
- e) NP Poloniny

Použité zdroje

Mapy vytvorené pomocou programu Editoru máp

Obrázky z internetu:

http://portal.statistics.sk/files/Sekcie/sek_600/Demografia/Obyvatelstvo/grafy_mapy/2012/vyvoj_2011_grafy.pdf

<http://www.bratislava-travel.sk/kombinovana-prehliadka.xhtml>

<http://www.parameter.sk/sk/sekcia/z-domova/2013/05/19/nr-sr-majetkove-priznania-nepodalo-44-verejnych-funkcionarov>

<http://www.citylife.sk/miesto/hrad-devin-narodna-kulturna-pamiatka>

<http://www.obce.info/slovensko/trnavsky-kraj>

[http://www.crwflags.com/fotw/flags/sk\(6.html](http://www.crwflags.com/fotw/flags/sk(6.html)

<http://www.michalovce.sk/article-insignie-mesta.html?s=&p=7d8deeb13f8e09016c0abf2cbaa035b7&m=b9b714a52361bd12f7f6c8ce0d443f44&sm=14b5064daae0fb63197c3bc5cc57cadd>

<http://www.gelnica.sk/symboly-mesta.phtml?id3=7372>

http://www.kosice.sk/clanok.php?file=gov_symbol_index.htm

<http://www.roznava.sk/sk/-heraldika-mesta>

<http://www.mesta-obce.sk/kosicky-kraj/okres-trebisov/trebisov/>

<http://www.mesta-obce.sk/kosicky-kraj/okres-spisska-nova-ves/spisska-nova-ves/>

<http://www.sobrance.sk/index.php/obec/symboly-mesta>

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=67748>